

Klagande

Boel Holmgren

Ombud: Advokat Inger Byman
Advokatfirman Fylgia KB
Box 55555
102 04 Stockholm

Överklagande av beslut att lämna klagomål på buller från verksamhet på fastigheten Bolby 18:69 utan ytterligare åtgärd

Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Österåkers kommun (nämnden) beslutade den 29 augusti 2016 (delegationsbeslut MHN-2013-1810-445) att lämna Boel Holmgrens klagomål på buller från verksamheten på fastigheten Bolby 18:69 utan ytterligare åtgärd. Som skäl för beslutet angavs bl.a. följande. Inkommet klagomål gäller Ljusterö maskinuthyrning (som säljer, serverar och hyr ut maskiner för trädgårdsskötsel). Avståndet mellan verksamheten och Boel Holmgrens bostad är ca 10 meter. Enligt klagomålet upplevs störning från borrar, svetsande, hamrande, högtryck, slipning m.m. samt ibland även biltrafik och tomgångskörning. Avgaser från maskiner och lasttruck uppgavs dra över tomten. Uthyrd toaletter hade rengjorts och orsakat stark och obehaglig lukt. Telefonsignalen var förstärkt till en hög klocka utomhus. Ibland kör lastbilar med släp in på hennes uppfart.

Den 30 augusti 2013 utförde miljö- och hälsoskyddsenheten ett tillsynsbesök. Verksamhetens öppettider är vardagar mellan kl. 07-17 och lördagar mellan kl. 09-14. På söndagar är det endast öppet kortare stunder för mottagning av inlämnade maskiner. Verksamheten uppgav att de var medvetna om att bullerproblem kunde uppstå och att de försökt minimera bullret. Enligt verksamheten uppstår buller vid test av markvibrator utomhus, omflyttning av maskiner i garaget, testning/service av kompressor då kund vill testa maskiner och utrustning. Verksamheten beskrev att det buller som var regelbundet återkommande kom från kundtrafik (främst sommardag), ut- och inkörning av åkgräsklippare, reparationer av gräsklippare och användning av en gasdriven truck som används för att flytta och lasta maskiner. Vid tillsynsbesöket pågick ingen bullrande verksamhet varför verksamhetsutövaren fick starta upp olika maskiner och köra dem medan ljudnivåmätningar av ekvivalenta ljudnivåer utfördes. Ljudnivån från åkgräsklippare uppmättes till 72 dBA intill källa.

Datum
2017-02-16

Beteckning
5051-39683-2016

Ljudnivån från gasol driven truck placerad utanför garageport uppmättes till 69 dBA vid källan och 55 dBA vid Boel Holmgrens fasad vid tomgång respektive 62 dBA vid användning. Ljudnivån från motorsåg i gränden mellan huskropparna uppmättes till 59 dBA vid Boel Holmgrens fasad vid tomgång och 66-70 dBA vid Holmgrens fasad då den kördes hårdare. Bakgrundsbullret uppmättes till 41 dBA när det inte var någon trafik på Linanäsvägen och 49-52 dBA då det var trafik på Linanäsvägen. Verksamheten informerade om att de planerade för att skapa ytterligare en verkstad inomhus för reparationer av gräsklippare och mindre maskiner för att begränsa utomhusbullret samt även investera i en eldriven truck för utomhusbruk. Verksamheten informerade även om att hyrtoaletterna ska lämnas tillbaka av kund tömda men att detta missats den gång luktproblem uppstod.

Den 24 juli 2015 meddelade Boel Holmgren att störningarna från verksamheten fortsatte. Den 21 augusti 2015 utförde miljö- och hälsoskydds enheten en inspektion hos Boel Holmgren och besökte även verksamheten. Ingen ljudnivåmätning utfördes. Enligt verksamheten så planerade de att byta lokal för reparation av maskiner. Den lokalen, som ligger mittemot, bedömdes av miljö- och hälsoskydds enheten vara bättre ur ventilationssynpunkt och mer välisolerad. Enligt verksamheten tas stor hänsyn vid t.ex. provkörning av maskiner, vilket görs på baksidan av lokalerna så långt bort som möjligt från klaganden.

Underlaget var inte tillräckligt för att en bedömning skulle kunna göras av om buller och avgaser utgjorde en störning enligt miljöbalken ombads Boel Holmgren att föra dagbok under fyra dagar. Boel Holmgrens redogörelse skiljde sig från verksamhetens.

Den 17 och den 29 juni 2016 utfördes inspektioner med ljudnivåmätning på Boel Holmgrens tomt. Inspektionerna utfördes utan verksamhetens vetskap.

Den första inspektionen (den 17 juni 2016) utfördes under ca 1,25 timme en fredag då fredagar enligt Boel Holmgren kunde vara en dag då många kunder besökte verksamheten. Ljudnivåer från samtliga moment som hördes antecknades och mättes. Mätningen utfördes i trädgården på sidan av hus framför ingång som en frifältsmätning (d.v.s. inte korrigerad för eventuella reflektioner). Bakgrundsnivån på Linanäsvägen mättes till 33 dBA ekvivalent och med trafik till mellan 52-57 dBA ekvivalent. Mätning utfördes endast av de bullriga momenten och inte då verksamheten inte orsakade något ljud vilket innebar att den ekvivalenta ljudnivån mätt under en timme (enligt standard) skulle ha blivit mycket lägre. Det som lät från verksamheten var motorljud från kunders bilar, brummande motor i verksamheten, verksamhetens telefon, samtal med kund, gräsklippare som kördes, truck på tomgång och som kördes samt lastljud. Totalt var det 15 olika händelser som lät från verksamheten under mätperioden. Av dessa var 6 händelser över 45 dBA och 4 över 50 dBA. De händelser som lät mer än 50 dBA var truck som kördes (56 dBA under 2 min) och truck på tomgång (51 dBA under 1 min), lastljud (60 dBA under en sek) och motorljud från maskin (51 dBA under 30 sek).

Datum
2017-02-16

Beteckning
5051-39683-2016

Den andra inspektionen (29 juni 2016) utfördes under ca 1,25 timme en onsdag. Ljudnivåerna från samtliga moment som hördes från verksamheten antecknades och mättes. Mätning utfördes i trädgården på sidan av hus framför ingång som en frifältsmätning. Bakgrundsnyvån utan trafik på Linanäsvägen uppmättes till 34 dBA ekvivalent och med trafik på vägen till 46-57 dBA ekvivalent. Det som lät var motorljud från kunders bilar, slagljud, truck som kördes och slammer (hamrande ljud och något som tappades). Totalt var det 19 olika händelser som lät. Av dessa var 2 över 45 dBA och 1 över 50 dBA. Den händelse som lät mer än 50 dBA var truck som kördes (52 dBA under 1 min).

Den 1 juli 2016 kommunicerades mätresultaten med Boel Holmgren samt att Miljö- och hälsoskyddsensheten bedömt att uppmätta ljudnivåer inte utgör någon olägenhet för människors hälsa i miljöbalkens mening. De riktvärden som tillämpas är Naturvårdsverkets riktvärden för industri- och verksamhetsbuller vid bostäders fasad och uteplats:

- Dagtid kl. 06-18: 50 dBA
- Kvällstid kl. 18-22: 45 dBA
- Lördag, söndag och helgdag kl. 06-18: 45 dBA

Boel Holmgren uppgav att det vid de oanmälda inspektionerna låtit mindre än normalt.

Med hänvisning till störningens art och omfattning anser nämnden efter en samlad bedömning att det inte finns skäl att kräva ytterligare utredningar eller undersökningar av verksamheten. Miljö- och hälsoskyddsenshetens utredningar visar att ljudnivåerna från olika moment i verksamheten stundtals kan överskrida tillämpbara riktvärden vid Boel Holmgrens bostad. De aktiviteter som överskridit riktvärdena var truck, motorljud från vissa maskiner och lastning. Det vanligast förekommande ljudet var ljud från kunders biltrafik till och från verksamhet. Trafikljuden varierade men låg oftast under 45 dBA. Den ekvivalenta ljudnivån för de olika momenten uppmättes men då de olika momenten endast pågick någon sekund till som mest några minuter så skulle den sammantagna ljudnivån från verksamheten bli mycket lägre vid en ljudnivåmätning enligt standardiserad metod. Nämnden bedömer att utförda utredningar visar både faktiska ljudnivåer från olika aktiviteter i verksamheten men även frekvensen. Frekvensen av störning kan säkerligen variera mellan olika dagar och tider men utförda mätningar bedöms ändå vara representativa för att beskriva ljudbilden från verksamheten generellt. Verksamheten bedöms således inte orsaka olägenhet för människors hälsa vid fasad eller på tomt tillhörande Boel Holmgrens bostad. Hennes klagomål lämnas därför utan ytterligare krav på åtgärd.

Boel Holmgren har överklagat beslutet och yrkat att ärendet ska återförvisas till nämnden för fortsatt utredning av bullernivån och krav på verksamhetsutövaren. Till stöd för sin talan har hon anfört bl.a. följande.

Datum
2017-02-16

Beteckning
5051-39683-2016

Verksamhetsutövaren ansvarar för att nödvändiga försiktighetsmått vidtas. Verksamheten på Bolby 18:69 medför olägenheter för henne som hon skäligen inte ska behöva tåla. Olägenheten består främst av buller från t.ex. uppstart och förflyttning av maskiner men även avgaser från tomgångskörning av besökande bilar. Hennes fastighet är belägen ca 10 meter från den bullrande verksamheten.

Tillåten verksamhet enligt bygglov är "maskinuthyrning". Verksamheten har dock kommit att även omfatta verkstad vilket medför ökat buller. Området har ett kulturhistoriskt värde enligt kommunens kulturmiljöprogram. En bullrig miljö ska därför inte behöva tålas och platsen liknar ett industriområde.

Vid kommunens tillsynsbesök den 3 september 2013 har kommunen i samråd med verksamhetsutövaren konstaterat vilka moment som bullrar mest och det framkom att gällande riktvärden överskreds. Som det får förstås kom kommunen vid tillfället fram till att verksamhetsutövaren skulle dokumentera bullrande moment inom verksamheten och ta fram rutiner och beredskap samt vidta åtgärder för att minska störningar. På förfrågan till kommunen har kommunen uppgett att de bullrande momenten inte har dokumenterats enligt vad som angetts i skrivelsen men att kommunen fått muntliga uppgifter om verksamhetsrutiner och försiktighetsåtgärder den 30 juni 2015. Av denna dokumentation framgår att verksamhetsutövaren angett att denne försöker att inte påbörja bullrig verksamhet innan kl. 9 när hon är i sitt hus, men att de ibland måste bullra tidigare än så beroende på när det kommer kunder. Verksamheten har även anfört att de i möjligaste mån håller sig "på andra sidan" för att inte störa, att de har byggt in en kompressor för att minska bullret samt att de håller på att bygga en ny verkstad.

Av verksamhetsutövarens uppgifter framgår inte hur den bullrande verksamheten har begränsats. Uppgifterna är vaga och innebär inte något bevis för att åtgärder har vidtagits. Nämnden bör ställa upp försiktighetsmått som kan kontrolleras. Kommunen har inte i erforderlig omfattning följt upp tillsynsbesöket från 2013 där verksamhetsutövaren skulle redogöra för sin verksamhet. Kommunens underlåtenhet har tvingat henne att återigen kontakta kommunen för att få hjälp. Kommunen har slutligen återigen gjort tillsynsbesök. Dessa besök har enligt kommunens uppgifter varit oanmälda.

Som framgår av "Kommunicering av utförda inspektioner av buller från Ljusterö Maskinuthyrning", daterad den 1 juli 2016, är de arbetsmoment som kan uppfattas som bullrande i princip obefintliga under den period som mätning utfördes. Ljudnivån var betydligt lägre än vad som normalt kommer från verksamheten och det kan antas att verksamhetsutövaren haft kännedom om tillsynsbesöken eller av annan anledning inte haft full verksamhet igång vid inspektionstillfällena.

Kommunen bör utreda vilka åtgärder som vidtagits för att minska bullret, vilka maskiner som nu medför högst bullernivå och vilka moment som normalt utförs på fastigheten. Lämpligen bör verksamhetsutövaren få beskriva sin verksamhet, vilka maskiner som används och i vilken omfattning dessa bullrar. Kommunen har inte utfört den tillsyn som kan förväntas. Verksamhetsutövaren ska i sin

Datum
2017-02-16

Beteckning
5051-39683-2016

egenkontroll visa att miljöbalkens krav följs. Till stöd för sin talan har hon bl.a. bifogat bilder och videoklipp.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 3 § första stycket miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Av andra stycket samma paragraf framgår att dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken föreskrivs bl.a. att kraven i 2-6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

I 9 kap. 3 § miljöbalken fastställs att begreppet olägenhet för människors hälsa innebär en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och inte är ringa eller helt tillfällig. I motiven anges att t.ex. buller kan utgöra en sådan störning (prop. 1997/98:45, del 2 s. 109).

Enligt 26 kap. 1 § miljöbalken ska tillsynen säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Tillsynsmyndigheten ska för detta ändamål på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av miljöbalken och av föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken, samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett särskilt fall för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen finner inledningsvis skäl att konstatera att länsstyrelsen vid sin prövning har utgå ifrån de förhållanden som rådde vid tidpunkten för det överklagade beslutet.

Länsstyrelsen bedömer, även med beaktande av vad Boel Holmgren har anfört, att de ljudnivåmätningar som utfördes i hennes trädgård den 17 respektive den 29 juni 2016 är representativa för verksamhetens ljudbild. Mätningen från 2013 kan inte tas till intäkt för att den reella ljudnivån är högre eftersom verksamheten efter 2013-års mätning, enligt vad som framgår av nämndens beslut, har vidtagit samt

Datum
2017-02-16

Beteckning
5051-39683-2016

planerar att vidta vissa åtgärder för att minska störningarna för Boel Holmgren. Länsstyrelsen delar också nämndens bedömning att det är Naturvårdsverkets riktvärden för industri- och annat verksamhetsbuller som ska tillämpas.

Av inspektionsanteckningar från den 17 och den 29 juni framgår att gällande riktvärden överskreds endast vid ett fåtal tillfällen och att störningen pågick endast under korta stunder. De bullerstörningar som överskrider riktvärdena får enligt länsstyrelsens mening ses som tillfälliga. Även om länsstyrelsen inte ifrågasätter att Boel Holmgren utsätts för störande ljud kan störningarna inte ses som så omfattande att det föreligger en olägenhet för människors hälsa i den mening som avses i 9 kap. 3 § miljöbalken. Det är därför inte heller rimligt att i nuläget rikta krav mot verksamhetsutövaren. Vad Boel Holmgren har anfört medför inte någon annan bedömning. Hennes överklagande ska därför avslås.

Övrigt

Länsstyrelsen har denna dag i ärende med dnr 4032-46439-2016 beslutat att avslå Boel Holmgrens överklagande av ett bygglov för nya dörrar på verksamhetens byggnader. Av nämndens remissyttrande i det ärendet framgår att en av de nya dörrarna kan komma att medföra att bullerstörningarna ökar för Boel Holmgren. Om Boel Holmgren upplever ett ökat buller till följd av de nya dörrarna eller en utökning av verksamheten på annat sätt har hon möjlighet att göra en förnyad tillsynsanmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt, se sista sidan.

Beslutet har fattats av länsassessor Frida Jakobsson. I ärendets slutliga handläggning har även miljöskyddshandläggaren Natalii Back deltagit.

Beslutet har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia:

Christer Johansson, Lagnövågen 91, 184 95 Ljusterö

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Österåkers kommun, 184 86 Åkersberga

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos Mark- och miljödomstolen. **Observera att du ska skicka eller lämna in överklagande till Länsstyrelsen i Stockholms län, Box 22067 104 22 Stockholm. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till stockholm@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till domstolen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det domstolen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter:

- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din mening, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud som kan sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefonnummer 010-223 10 00.